

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Moraru Petru
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Muntean Valerii, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Muntean Valerii Xxx, născut la xxx, originar din s. Xxx, r-nul Xxx și domiciliat în mun. Xxx, str. Xxx, bl. x, ap. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 27.05.2014 – 12.10.2015 (prima instanță);
2. 20.11.2015 – 07.04.2016 (instanța de apel);
3. 01.03.2017 – 27.06.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 12 octombrie 2015, Muntean Valerii a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Muntean Valerii prin rechizitoriu a fost învinuit în aceea, că deținând funcția de președinte al Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, fiind numit în această funcție în baza deciziei Adunării Generale a membrilor cooperativei pomicole din 28 ianuarie 2007, gestiona o organizație comercială, în sensul art. 124 Cod penal, în perioada anilor 2008-2011. El, având obligația conform prevederilor art. 55 al Legii nr. 73 din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător, de a îndeplini atribuții legate de gestionarea corectă a cooperativei, care nu țin de competența adunării generale sau a consiliului cooperativei, iar conform pct. 4.13 al Statutului Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou” înregistrat la Camera înregistrării de Stat la 05 februarie 2002, este împuternicit să elibereze procuri și să deschidă conturi de decontare și alte conturi în instituțiile bancare sau la banca de economii, să exercite alte obligațiuni legale cunoscând că Angheliuc Natalia a fost deposedată de sectorul pomicol nr. 179

contrar prevederilor legale și statutului cooperativei prin hotărârea Cărmuirii întovărășirii pomicole „Sagaidacul Nou” din 23 martie 2008, a cărui membru este, fapt confirmat prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, a continuat să creeze impedimente în administrarea lotului pomicol de către Angheliuc Natalia și după pronunțarea Deciziei Curții Supreme de Justiție. Fiind persoana responsabilă de colectare a cotizațiilor de membru de la membrii cooperativei pomicole, aceasta fiind una din modalitățile de onorare a obligațiilor de către membrii cooperativei stipulată în pct. 2.4.4 din Statutul Cooperativei pomicole, s-a eschivat în mod vădit de a primi de la Angheliuc Natalia și rudele acesteia, mijloace financiare în calitate de cotizații pentru terenul pomicol nr. 179, în scopul de a institui condițiile excluderii acesteia din rândurile membrilor cooperativei, prevăzute la pct. 2.5.3 din Statutul Cooperativei. Ca rezultat al acțiunilor intenționate a inculpatului Muntean Valerii la 18 martie 2012, la ședința Cărmuirii Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, fiind președintele acesteia, a decis excluderea repetată a lui Angheliuc Natalia din rândurile membrilor cooperativei pe motiv, că nu au fost achitate cotizațiile de membru.

Prima instanță a indicat că acțiunile inculpatului Muntean Valerii, de către organul de urmărire penală au fost încadrate în baza art. 335 alin. (1) Cod penal, abuzul de serviciu, manifestat prin folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială, a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Criuleni, Rapeșco Ivan, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Muntean Valerii să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, și să-i fie stabilită o pedeapsă de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o funcție administrativă pe un termen de 2 ani. Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În motivarea apelului, procurorul a invocat ilegalitatea și netemeinicia sentinței de achitare, deoarece la analiza circumstanțelor cauzei și probelor prezentate de acuzare, instanța de judecată greșit a apreciat totalitatea semnelor obiective și subiective a faptelor social periculoase comise de către Muntean Valerii. În cadrul urmăririi penale au fost acumulate suficiente probe care confirmă vinovăția lui Muntean Valerii în comiterea infracțiunii ce i se încredinează.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 a fost admis apelul declarat, casată sentința primei instanțe și pronunțată o nouă

hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Muntean Valerii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activități sau a ocupa funcții legate de administrarea bunurilor sau gestionarea societăților comerciale pe un termen de 3 ani.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Muntean Valerii, deținând funcția de președinte al Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, fiind numit în această funcție în baza hotărârii Adunării Generale a membrilor cooperativei pomicole din 28 ianuarie 2007, deci fiind persoană care gestionează o organizație comercială, obștească, sau altă organizație nestatală în sensul art. 124 Cod penal, în perioada anilor 2008-2011, având obligația conform prevederilor art. 55 al Legii nr. 73 din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător, de a îndeplini atribuții legate de gestionarea cooperativei, care nu țin de competența adunării generale sau a consiliului cooperativei, iar conform pct. 4.13 al Statutului Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou” înregistrat la Camera înregistrării de Stat la 05 februarie 2002, este împuternicit să elibereze procuri și să deschidă conturi de decontare și alte conturi în instituțiile bancare, să exercite și alte atribuții acordate prin lege, cunoscând că Angheliuc Natalia a fost deposedată de sectorul pomicol nr. 179 contrar prevederilor legale și statutului cooperativei prin hotărârea Cârmuirii întovărășirii pomicole „Sagaidacul Nou” din 23 martie 2008, a cărui membru este, fapt confirmat prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, a continuat în mod intenționat să creeze impedimente în administrarea lotului pomicol de către Angheliuc Natalia și după pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție. Fiind persoana responsabilă de colectare a cotizațiilor de la membrii cooperativei pomicole, aceasta fiind una din modalitatea de onorare a obligațiilor de către membrii cooperativei stipulată în pct. 2.4.4 din Statutul Cooperativei pomicole, s-a eschivat și a refuzat în mod vădit de a primi de la Angheliuc Natalia și rudele acesteia, mijloace financiare în calitate de cotizații pentru terenul pomicol nr. 179 în scopul de a institui condițiile excluderii acesteia din rândurile membrilor cooperativei, prevăzute la pct. 2.5.3 din Statutul Cooperativei. Ca rezultat al acțiunilor inculpatului Muntean Valerii, la 18 martie 2012, la ședința Cârmuirii Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, fiind președintele acesteia, la inițiativa lui de a pune în discuție, s-a decis excluderea repetată a lui Angheliuc Natalia din rândurile membrilor cooperativei pe motiv, că nu au fost achitate cotizațiile de membru, fapte intenționate prin care a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei fizice.

Acțiunile inculpatului Muntean Valerii au fost încadrate de instanța de apel în baza art. 335 alin. (1) Cod penal (redacția Legii nr. 985 din 18.04.2002 în vigoare până la introducerea modificărilor prin Legea nr. 78 din 12.04.2012) după indicii -

folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală a situației de serviciu, în interes material ori alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Instanța de apel a reținut că deși inculpatul Muntean Valerii nu își recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, aceasta este dovedită prin următoarele probe:

- declarațiile părții vătămate Angheliuc Natalia;
- declarațiile martorilor Pruteanu Nicolae, Tiron Ștefan, din prima instanță și din instanța de apel;
- declarațiile martorilor Degiu Grigore, Cucer Evghenii, Angheliuc Ina, din prima instanță;
- copia hotărârii Judecătoriei Criuleni din 14.04.2010, prin care a fost anulată hotărârea Cărmuirii întovărășirii „Sagaidacul Nou” din 23.03.2008, privind excluderea lui Angheliuc Natalia din rândul membrilor întovărășirii Pomicole „Sagaidacul Nou” (f.d. 28-29, vol. I);
- copia deciziei Curții Supreme de Justiție din 04.05.2011, prin care se menține hotărârea Judecătoriei Criuleni din 14.04.2010 la cererea lui Angheliuc Natalia către Primăria s. Bălțata, Coperativa Pomicolă „Sagaidacul Nou” privind restabilirea în rîndurile membrilor cooperativei (f.d. 30-32, vol. I);
- copia procesului-verbal nr. 5 din 22.06.2008 a ședinței Cărmuirii întovărășirii „Sagaidacul Nou” din care se vede că Angheliuc Natalia a fost exclusă din rândul membrilor asociației pomicole, lotul de pământ fiind atribuit lui Dediu Grigore (f.d. 38-39, vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 25 iulie 2012, conform căruia a fost ridicată copia statutului model al întovărășirii pomicole transmisă de Angheliuc Natalia prin intermediul reprezentantului său, Arhip Igor (f.d. 74, vol. I);
- copia Statutului model al întovărășirii pomicole aprobat, înregistrat la camera de înregistrare la 05.02.2002 conform p.2.6 - excluderea din membri întovărășirii se face exclusiv de către Adunarea Generală în baza hotărârii cărmuirii (f.d. 154-159, vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 12 septembrie 2012, conform căruia au fost ridicate: Decizia Consiliului comunal Bălțata, raionul Criuleni nr. 3.16 din 11 aprilie 2008 cu privire la cererea d-lui Dediu Grigore, membru al C.P. „Sagaidacul Nou”, referitor la privatizarea unui sector de pământ; cererea lui Dediu Grigore din 10 aprilie 2008; planul cadastral al lotului de pământ cu numărul cadastral 3114112.0550, cu suprafața de 0,0587 ha; adevărința din 05 aprilie 2008; borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului lotului pomicol din 10 aprilie

2008; procesul verbal nr. 3 a ședinței Consiliului comunei Bălțata din 11 aprilie 2008 (f.d. 83-84, vol. I);

- procesul-verbal de ridicare din 12 septembrie 2012, conform căruia au fost ridicate: extrasul din procesul-verbal nr. 1 al Adunării generale a membrilor întovărășirii „Sagaidacul Nou” din 28 ianuarie 2007 din care se vede că Muntean Valerii a fost ales președinte al C.P. „Sagaidacul Nou”; actul cu privire la starea terenului nr. 179 în perioada aprilie-mai 2007, întocmit de președintele cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, Muntean Valerii, din care se vede că sectorul dat nu era prelucrat; procesul verbal al adunării conducerii C.P. „Sagaidacul Nou” din 23 martie 2008 privind excluderea lui Angheliuc Natalia din rândul membrilor cooperativei agricole; procesul-verbal nr. 5 al adunării conducerii C.P. „Sagaidacul Nou” din 22 iunie 2008; Hotărârea adunării generale a împuterniciților și membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” nr. 1/2009 din 01 februarie 2009; lista membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” prezenți la adunarea generală din 01 februarie 2009; procesul verbal nr. 1/2009 al adunării generale a împuterniciților și membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” din 01 februarie 2009; procesul verbal nr. 4/2009 al ședinței cârmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 31 mai 2009; Decizia conducerii C.P. „Sagaidacul Nou” nr. 4 din 31 mai 2009; extrasul din procesul-verbal nr. 6/2011 al ședinței cârmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 07 august 2009; Hotărârea nr. 1-4/2010 al adunării generale a reprezentanților și membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” din 21 februarie 2010; procesul-verbal nr. 1/2010 al adunării generale a reprezentanților și membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” din 21 februarie 2010; lista de înregistrare din 21 februarie 2010; procesul-verbal nr. 1/2012 al ședinței Cârmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 21 ianuarie 2012; extrasul din procesul verbal nr. 1/2012 al Adunării generale a împuterniciților și membrilor din 05 februarie 2012; procesul-verbal nr. 1/2012 al Adunării generale a împuterniciților și membrilor din 05 februarie 2012; procesul verbal nr. 2C/2012 al ședinței Cârmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 18 martie 2012; extrasul din procesul verbal nr. 2C/2012 al ședinței Cârmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 18 martie 2012; copia Statutului C.P. „Sagaidacul Nou”; copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011; copia Hotărârii Judecătorei Criuleni din 13 aprilie 2010; copia procurii din 27 iunie 2009 (f.d. 101-102, vol. I);

- procesul-verbal de examinare din 21 ianuarie 2013, din care rezultă că au fost examinate documentele ridicate conform procesului-verbal de ridicare din 12 septembrie 2012 de la Usatîi Tatiana, anexate la cauza penală prin ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă din 22 ianuarie 2013 (f.d. 170, vol. I);

- procesul-verbal de examinare din 21 ianuarie 2013, conform căruia au fost examinate: extrasul din procesul-verbal nr. 1 al Adunării generale a membrilor întovărășirii „Sagaidacul Nou” din 28 ianuarie 2007; actul cu privire la starea

terenului nr. 179 în perioada aprilie-mai 2007, întocmit de președintele cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou” Muntean Valerii; procesul-verbal al adunării conducerii C.P. „Sagaidacul Nou” din 23 martie 2008; procesul-verbal nr. 5 al adunării conducerii C.P. „Sagaidacul Nou” din 22 iunie 2008; Hotărârea adunării generale a împuterniciților și membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” nr. 1/2009 din 01 februarie 2009; lista membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” prezenți la adunarea generală din 01 februarie 2009; procesul-verbal nr. 1/2009 al adunării generale a împuterniciților și membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” din 01 februarie 2009; procesul-verbal nr. 4/2009 al ședinței cărmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 31 mai 2009; Decizia conducerii C.P. „Sagaidacul Nou” nr. 4 din 31 mai 2009; extrasul din procesul-verbal nr. 6/2011 al ședinței cărmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 07 august 2009; Hotărârea nr. 1-4/2010 al adunării generale a reprezentanților și membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” din 21 februarie 2010; procesul verbal nr. 1/2010 al adunării generale a reprezentanților și membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” din 21 februarie 2010; lista de înregistrare din 21 februarie 2010; procesul-verbal nr. 1/2012 al ședinței Cărmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 21 ianuarie 2012; extrasul din procesul-verbal nr. 1/2012 al Adunării generale a împuterniciților și membrilor din 05 februarie 2012; procesul-verbal nr. 1/2012 al Adunării Generale a împuterniciților și membrilor din 05 februarie 2012; procesul-verbal nr. 2C/2012 al ședinței Cărmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 18 martie 2012; extrasul din procesul verbal nr. 2C/2012 al ședinței Cărmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 18 martie 2012; copia Statutului C.P. „Sagaidacul Nou”; copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011; copia Hotărârii Judecătorei Criuleni din 13 aprilie 2010; copia procurii din 27 iunie 2009, care au fost anexate la cauza penală prin ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă a documentului din 22 ianuarie 2013 (f.d. 172 - 173, vol. I);

- copia din procesul-verbal al cărmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 18.03.2012 din care se vede că Angheliuc Natalia se exclude din rândurile membrilor C.P. „Sagaidacul Nou” pentru neachitarea cotizațiilor și nefolosirea lotului 179 (f.d. 196, vol. I);

- procesul-verbal de examinare din 30 ianuarie 2013, conform căruia au fost examinate: copia extrasului din procesul-verbal nr. 9C/2012 al adunării conducerii C.P. „Sagaidacul Nou” din 04 noiembrie 2012; copia Deciziei nr. 1.4 a Consiliului comunal Bălțata, raionul Criuleni din 30 ianuarie 2012; copia extrasului din procesul-verbal nr. 1/2012 al adunării conducerii „Sagaidacul Nou” din 05 februarie 2012; copia procesului verbal nr. 2C/2012 al ședinței Cărmuirii C.P. „Sagaidacul Nou” din 18 martie 2012; copia extrasului din Decizia nr. 12.8 a Consiliului comunal Bălțata, raionul Criuleni din 21 septembrie 2012, care au fost anexate la cauza penală

prin ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă a documentului din 30 ianuarie 2013 (f.d. 203. vol. I);

- copia din procesul-verbal al C.P. „Sagaidacul Nou” din 04.11.2012 prin care s-a hotărât a nu primi de la Angheliuc Natalia plățile cotizații de membru a asociației și impozitul funciar până la decizia Adunării Generale din 03.02.2013 (f.d. 15, vol. II);

- extrasul din Registrul de stat al întreprinderilor nr. 126625 eliberat la 13.03.2007, din care se vede că administrator a C.P. „Sagaidacul Nou” este Muntean Valerii (f.d. 116, vol. II).

Astfel, instanța de apel apreciind în cumul toate probele, a conchis că ele confirmă pe deplin vinovăția inculpatului Muntean Valerii.

În această ordine de idei, instanța de apel a indicat că Muntean Valerii, fiind ales prin hotărârea Adunării generale ca președinte al C.P. „Sagaidacul Nou”, este subiect care cade sub incidența art. 124 Cod penal, ori el era obligat prin virtutea legii a administra treburile cooperativei prin respectarea prevederilor legale. Muntean Valerii contrar atribuțiilor avute, în mod intenționat, în scop de a transmite lotul nr. 179 altei persoane, a creat premise de a exclude pe Angheliuc Natalia din rândurile membrilor cooperativei, fapt prin care i-a lezat dreptul de a poseda și ulterior a privatiza acest lot. Deși litigiul a fost soluționat în instanță, Muntean Valerii ignorând hotărârea Judecătoriei Criuleni menținută prin decizia CSJ, după restabilirea lui Angheliuc Natalia în rândurile membrilor cooperativei în mod intenționat a întreprins acțiuni de îngrădire a dreptului în folosirea lotului de pământ și privind încasarea taxelor, și impozitelor pentru lotul nr. 179 de la membrul cooperativei Angheliuc Natalia și membrilor familiei ei, în scop de a crea condiții de a hotărî excluderea repetată a ei din membrii cooperativei, fapt finalizat cu transmiterea ilegală a lotului către Dediu Grigore.

La fel, instanța de apel a făcut referire la art. 4 alin. (1) Legea cooperăției de consum nr. 1252 din 28 septembrie 2008, ce prevede că organizația cooperatistă de consum este o organizație neguvernamentală și necomercială care desfășoară activitate economică pentru satisfacerea necesităților și intereselor membrilor săi în conformitate cu prezenta lege și cu propriul statut. În continuare, instanța de apel a reținut că din sensul dispoziției art. 335 Cod penal, rezultă că Muntean Valerii administra și gestiona cooperativa „Sagaidacul Nou”, care este un subiect de drept cu statut de „organizație nestatală” și persoana care o gestionează având anumite drepturi și obligațiuni în virtutea alegerii, în vederea exercitării funcțiilor sau acțiunilor de administrare și organizatorico-economice este un subiect special care cade sub incidența art. 335 Cod penal. În sensul dat, instanța de apel a menționat că este lipsit de careva temeii juridic argumentul apărării precum că C.P. „Sagaidacul Nou” nefiind organizație comercială lipsesc în acțiunile lui Muntean Valerii latura

obiectivă a infracțiunii imputate, poziție respinsă de către instanța de apel prin faptul că art. 335 Cod penal prevede că „abuzul de serviciu”, în sensul dat poate fi realizat nu doar într-o organizație comercială ci și în organizație obștească sau nestatală prin anumite acțiuni ilegale de folosire a situației de serviciu în alte interese personale, dacă acestea au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau a drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice, cum ar fi în cazul dat concret a lui Angheliuc Natalia.

În acest context, instanța de apel a conchis că prima instanță greșit a ajuns la concluzia că în rechizitoriu acuzarea nu a indicat prin care acțiuni sau inacțiuni ce decurg din atribuțiile de serviciu ale lui Muntean Valerii în calitate de președinte al cooperativei de consum Cooperativa pomicolă „Sagaidacul Nou”, atribuții stabilite de Statutul întovărășirii, în ce fel de interes material ori în alte interese personale acesta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, precum și legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, argumente pe care instanța de apel le-a calificat ca fiind incerte în cauza dată, deoarece potrivit rechizitoriului, inculpatul Muntean Valerii fiind împuternicit să gestioneze cooperativa, acționând direct pentru a decide ca Angheliuc Natalia să fie deposedată de sectorul pomicol nr. 179, contrar prevederilor legale și statutului Cooperativei, prin hotărârea Cârmuirii întovărășirii pomicole „Sagaidacul Nou” din 23.03.2008, a cărui membru este, fapt confirmat prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 04.05.2011, a continuat să creeze impedimente în administrarea lotului pomicol de către Angheliuc Natalia și după pronunțarea Deciziei Curții Supreme de Justiție. Astfel, Muntean Valerii fiind persoana responsabilă de colectarea cotizațiilor de membru de la membrii cooperativei pomicole, aceasta fiind o modalitate de onorare a obligațiilor de către membrii cooperativei stipulată în pct. 2.4.4. din Statutul Cooperativei pomicole, s-a eschivat în mod vădit de a primi de la Angheliuc Natalia și rudele acesteia, mijloacele financiare în calitate de cotizații pentru terenul pomicol 179, în scopul de a institui condițiile excluderii acesteia din rândurile membrilor cooperativei, prevăzute la pct. 2.5.3 din Statutul Cooperativei. Ca rezultat al acțiunilor inculpatului, la 18.03.2012, la ședința Cârmuirii Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou” a căreia președinte este, a decis excluderea repetată a lui Angheliuc Natalia din rândurile membrilor Cooperativei, pe motiv că nu au fost achitate cotizațiile de membru.

Instanța de apel, a atestat că aceste acțiuni ale inculpatului se dovedesc prin declarațiile părții vătămate Angheliuc Natalia, a martorului Pruteanu Nicolae, care în totalitate a confirmat declarațiile făcute de partea vătămată, martorul Dediu Grigore, care a declarat că își dorea un lot de teren și s-a adresat președintelui C.P. „Sagaidacul Nou” Muntean Valerii, la care ultimul i-a comunicat că este nevoie să

aștepte un timp, care, într-un final, lotul de teren nr. 179 a devenit în posesia lui, însă după o perioadă de timp, a aflat că terenul îi aparține altor persoane. Martorul Tiron Ștefan, care a declarat că în conformitate cu Statutul Cooperativei, hotărârea cârmuirii a fost înaintată la Adunarea generală anuală din 03.02.2013, spre examinare și adoptarea deciziei finale. Adunarea generală anuală a Cooperativei „Sagaidacul Nou” a aprobat hotărârea cârmuirii nr. 4.4. din 18.03.2012 de excludere a lui Angheliuc Natalia din rândurile membrilor Cooperativei „Sagaidacul Nou” (proces-verbal nr. A1/2013).

Martorul Angheliuc Ina, care a declarat că la cererea familiei Angheliuc de a achita cotizațiile lui Muntean Valerii, acesta a refuzat primirea banilor. Dat fiind faptul că cooperativa nu dispunea de cont bancar, nu a avut altă posibilitate de achitare decât în numerar lui Muntean Valerii. Perioada mare de neachitare a fost din cauza că mama, Angheliuc Natalia era plecată peste hotare la muncă, iar Angheliuc Ina n-a știut că s-au schimbat președinții. Careva avertizări conform statutului de excludere a mamei sale din C.P. „Sagaidacul Nou” ea nu a primit.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că potrivit declarațiilor lui Angheliuc Natalia, a martorilor, probelor administrate, se atestă intenția inculpatului de a nu accepta mijloacele financiare care urmau a fi achitate de către Angheliuc Natalia în scopul de a fi exclusă în mod repetat din rândurile membrilor întovărășirii, iar soluția primei instanțe este un greșită.

Totodată, instanța de apel a constatat că în acțiunile inculpatului Muntean Valerii sunt prezente toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, menționând că Muntean Valerii profitând de poziția sa de președinte al C.P. „Sagaidacul Nou”, contrar obligațiilor funcționale a întreprins acțiuni intenționate și directe îndreptate spre a crea impedimente lui Angheliuc Natalia de a achita cotizațiile de membru, cu scopul de a crea premise pentru excludere a ei din rândurile membrilor C.P. „Sagaidacul Nou”, și a repartiza acest lot altei persoane-Dediu Grigore, inculpatul personal a introdus în agenda ședinței cârmuirii întrebarea cu privire la excluderea lui Angheliuc Natalia, fapt prin care a dus în eroare membrii cârmuirii cooperativei în vederea convingerii lor că excluderea din rândul membrilor este incontestabilă, inculpatul personal refuza recepționarea sumelor care se preconiza a fi plătite, astfel în mod intenționat a depășit atribuțiile acordate prin lege, prin soluționarea problemei la ședința cârmuirii, știind cu certitudine că acest subiect ține de competența exclusivă a Adunării Generale. Muntean Valerii a fost personal și direct cointeresat din alte interese personale în redistribuirea lotului anume lui Dediu Grigore, fapt probat și prin declarațiile ultimului, care a confirmat că inculpatul i-a făcut promisiune că va fi posesor și ulterior proprietar al lotului nr. 179, dar spunându-i să mai aștepte.

Instanța de apel a mai reținut că prin daune în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice se înțelege un management public defectuos care prin neorganizare eficientă a activității cooperativei pe care o administra, lezarea dreptului Angheliuc Natalia la folosirea lotului repartizat nr. 179 și posibilitatea acesteia de privatizare ulterioară, fapte care instanța de apel a indicat că au lezat drepturi fundamentale consfințite prin lege, ori anume el a dus în eroare membrii cărmuirii cu privire la existența condițiilor legale de excludere a Angheliuc Natalia din membrii cooperativei și anume el a insistat ca întrebarea să fie soluționată la ședința cărmuirii, deși competența de excludere din membrii cooperativei ține exclusiv de Adunarea Generală.

Cît privește latura subiectivă, instanța de apel a specificat că interesul personal a lui Muntean Valerii era de a-și realiza promisiunea dată față de Dediu Grigore, ori posibilitatea ulterioară de privatizare a lotului nr. 179 dădea anumite drepturi materiale celui care urma a beneficia de acest lot de pământ.

La fel, în privința calității de subiect a lui Muntean Valerii a infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a punctat că subiectul acestei infracțiuni este persoana care la momentul săvârșirii infracțiunii a împlinit vârsta de 16 ani și trebuie să aibă calitatea specială de persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală. Astfel, instanța de apel a stabilit că conform hotărârii Adunării Generale din 28.01.2007, Muntean Valerii a fost ales în calitate de președinte al Cooperativei de consum „Sagaidacul Nou”, deci anume el era persoana investită cu drepturi și obligațiuni de a gestiona în mod legal și eficient organizația dată pe perioada împuternicirilor. Instanța de apel a notat că anume inculpatul Muntean Valerii era în drept a pune în discuții la ședințele cărmuirii diverse întrebări, anume el era obligat a aduce la cunoștința Adunării Generale raportul de activitate a cărmuirii și problemele necesare a fi soluționate în condițiile legii, deci era obligat a acționa cu diligență și bună credință, dar profitând de situația avută în cooperativa de consum a acționat contrar normelor legale.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Muntean Valerii și le-a calificat ca o poziție de apărare cu scopul de a fi evitată răspunderea penală, ele fiind combătute prin ansamblul de probe cercetate.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul inculpatului precum că partea vătămată nu s-a adresat cu o cerere către Cărmuirea Cooperativei întru repunerea ei în rândurile membrilor, relatând că acesta se combate cu declarațiile martorului Tiron Ștefan, care a menționat că *„Angheliuc Natalia a depus o cerere la Cărmuirea Cooperativei pomicele „Sagaidacul Nou”, prin care cerea repunerea în rândurile membrilor. La ședința Cărmuirii s-a discutat Hotărârea Curții Supreme de Justiție*

privind atribuirea lotului lui Angheliuc Natalia și a fost transmisă lui Muntean Valerii...”.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că acțiunile inculpatului Muntean Valerii privite în ansamblu începând cu perioada anilor 2008-2012, atestă intenția infracțională a acestuia de a exclude ilegal pe Angheliuc Natalia din rândurile membrilor întovărășirii, abuzând de drepturile care îi sunt conferite în calitatea sa de membru și președinte al acesteia în pofida existenței deciziei Curții Supreme de Justiție din 04.05.2011, abuzând de cutuma creată în cadrul Cooperativei Pomicole „Sagaidacul Nou”, de achitare a cotizațiilor cu privire la întreținerea lotului de teren a fiecărui membru, intenționat s-a eschivat de la primirea mijloacelor financiare pentru datoriile lui Angheliuc Natalia, astfel, la 18.03.2012 a propus excluderea repetată a celei din urmă din rândurile membrilor Cooperativei Pomicole „Sagaidacul Nou”. Fiind contestată și această decizie a organului de autoadministrare Consiliul Comunal Bălțata, care prin decizia nr. 122.8 din 21.09.2012, a decis anularea hotărârii Cooperativei Pomicole „Sagaidacul Nou” din 18.03.2012 și a obliga Cârmuirea Cooperativei Pomicole „Sagaidacul Nou” de a o restabili pe Angheliuc Natalia în rândurile cooperativei și s-a obligat Cârmuirea Cooperativei Pomicole „Sagaidacul Nou” să primească restanța pe cotizații și impozit funciar de la Angheliuc Natalia.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a indicat că ține cont de prevederile art. 61, 75-78 Cod penal și că inculpatul Muntean Valerii a comis o infracțiune gravă, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu face abuz de băuturi alcoolice, anterior a fost judecat. Careva circumstanțe agravante și atenuante în privința lui nu s-au stabilit.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1. Inculpatul Muntean Valerii la 06.06.2016, în care fără a indica nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocând că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- în ordonanța de punere sub învinuire ca infracțiune comisă de inculpat sunt descrise niște acțiuni evazive care ar fi comise de inculpat, acestea nu țin nici o critică sunt doar invenții a acuzării și nu pot fi considerate ca învinuire de comitere a unei infracțiuni;

- în ordonanța de punere sub învinuire este notificat că „...în perioada an. 2008-2011 Muntean Valerii, fiind persoană care gestionează o organizație comercială, ...” având obligația conform art. 55 a Legii nr. 73 privind cooperativele

de întreprinzător, a comis abuz de serviciu. Însă, conform extrasului din Registrul de Stat al întreprinderilor și Organizațiilor nr. 126625 din 13.03.2007 și statutului cooperativei, Cooperativa Pomicolă „Sagaidacul Nou” este cooperativă de consum și nicidecum organizație comercială cum este invocat în ordonanța de punere sub învinuire. Despre Legea cooperăției de consum în ordonanța de punere sub învinuire nu s-a invocat, pe când instanța de apel în decizie a făcut trimitere la aceasta;

- „...după pronunțarea Deciziei Curții Supreme de Justiție (04.05.2011), a continuat să creeze lui Angheliuc Natalia impedimente în administrarea lotului pomicol...”. La acest capitol, din declarațiile presupusei părți vătămate Angheliuc Natalia, din prima instanță, rezultă, că aceasta de mai mulți ani se află la muncă peste hotarele țării și nu a avut posibilitate să prelucreze lotul, respectiv apare întrebarea cum i s-au creat aceste impedimente și care concret sunt acestea, dacă inculpatul a văzut-o prima dată pe Angheliuc N. în instanța de judecată în cadrul procesului penal, iar instanța de apel nu s-a expus asupra acestui fapt;

- nu este clar când a fost comisă presupusa infracțiune și unde, în perioada 2008-2011 cum este invocat la începutul ordonanței, ori în 2012 cum se invocă la sfârșitul ordonanței. La fel, procurorul nu a indicat locul săvârșirii presupusei infracțiuni;

- s-a stabilit în ședința de judecată și din prevederile statutului C.P. „Sagaidacul Nou”, cărmuirea nu exclude din membri, ci doar propune Adunării Generale de competența căreia este excluderea/primirea din/în membri ai cooperativei. Mai mult ca atât, examinarea chestiunii oportunității aflării lui Angheliuc Natalia în membri ai cooperativei pomicole, a fost ordonată Consiliului de către Adunarea Generală a membrilor cooperativei, deciziile căreia sunt obligatorii pentru toți membrii inclusiv și pentru Consiliu;

- presupusul interes material, prin care se înțelege tendința făptuitorului (inculpatului), spre obținerea unor bunuri, bani, premii, altor venituri sau avantaje patrimoniale, etc, scopul urmărit fiind unul pecuniar sau alte interese personale, de către acuzatorul de stat nici nu a fost probat în cauza penală, și nici măcar nu a fost descris în ordonanța de punere sub învinuire, nefiind invocat prin ce acestea se manifestă ori se materializează;

- acuzatorul de stat și nici instanța de apel, nu au descris și nu au probat care sunt daunele în proporții considerabile, nu le-a evaluat sau estimat în conformitate cu prevederile legale;

- instanța de apel, doar a interpretat probele prezentate în prima instanță eronat și greșit, asumându-și pe alocuri rol de acuzare sau acuzator și nu a ținut cont de prevederile art. 8 alin. (3), 24 alin. (2), 325 alin. (1), 389 alin. (2) Cod de procedură penală;

- ordonanța de punere sub învinuire nu întrunește condițiile art. 281 Cod de procedură penală;

- din acest considerent, inculpatul nu a avut posibilitatea să se apere de acuzarea adusă, care este vagă, neconcretă și respectiv nu e clar din ce domeniu urmau a fi prezentate probe pentru apărare;

- procesul verbal de anunțare despre terminarea urmăririi penale și prezentare a materialelor pentru recunoaștere (f.d. 44, vol. II), contravine prevederilor art. 260 alin. (1) pct. 3), 4), 5), 294 Cod de procedură penală, deoarece nu este clară care este calitatea lui Muntean Valerii în proces, ori în titlul procesului verbal e indicat ca fiind un proces verbal de anunțare a victimei, pe când Muntean Valerii la urmărirea penală a fost recunoscut în calitate de bănuși și învinuit. Totodată în acest proces verbal nu este indicat timpul terminării luării de cunoștință cu dosarul și nu este semnat de persoana care l-a întocmit;

- instanța nu a fost valabil sesizată, în consecință actele procesuale nominalizate nimeresc sub incidența art. 251 Cod procedură penală;

- după anunțarea despre terminarea urmăririi penale, în procesul verbal de anunțare a victimei despre terminarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei, inculpatul și avocatul, au înaintat cerere, care urma a fi examinată și soluționată conform prevederilor art. 295 Cod de procedură penală, însă procurorul nu s-a expus asupra acestei cereri, iar instanța de apel la fel a ignorat aceste circumstanțe;

- urmărirea penală a fost pornită în baza plângerii depuse de către Sandu Valerian în interesele lui Angheliuc Natalia, care a fost depusă cu încălcarea art. 263 alin. (7) Cod de procedură penală, ce duce la nulitatea ordonanței de porniere a urmăririi penale în conformitate cu art. 251 Cod de procedură penală;

- contrar textului art. 335 alin. (1) Cod penal, din cele constatate s-a stabilit că inculpatul nu gestionează o organizație comercială cum este invocat în ordonanța de punere sub învinuire, nu a folosit bunurile a astfel de organizație în interes personal sau material și nu a cauzat careva prejudiciu intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, nici procurorul nu a indicat în ordonanța de învinuire care a fost interesul material sau alt interes personal, care este prejudiciul adus și cum se valorifică acesta;

- faptele invocate cu certitudine denotă, că cele incriminate, nu corespund realității, aceste evenimente nu au avut loc și se constată faptul inexistenței faptei infracționale incriminate, deoarece nu s-a realizat nici latura obiectivă și nici latura subiectivă a acestei infracțiuni;

- faptul asumării de către instanța de apel a rolului de acuzator, se demonstrează prin afirmația că inculpatul a fost judecat, ce nu corespunde realității deoarece, dosarul penal în privința sa, prin decizia Curții Supreme de Justiție din

20.07.1999, a fost clasat, și acesta a fost reabilitat din lipsa în acțiunile sale a componentei de infracțiune. La fel se demonstrează și prin faptul, că instanța de apel, a interpretat eronat și declarațiile martorului Pruteanu Nicolae și Tiron Ștefan;

- instanța de apel greșit în pct. 15 a deciziei sale a invocat că latura subiectivă a infracțiunii nominalizate se caracterizează prin intenție directă sau indirectă, motivul constând din: 1) interesul material și 2) alte interese personale. Interesul personal a lui Muntean Valerii chipurile era de a-și realiza promisiunea dată față de Dediu G., ori posibilitatea de privatizare ulterioară a lotului nr. 179;

- nici la faza urmăririi penale și nici la examinarea cazului în instanța de judecată, acuzatorul de stat nu a prezentat careva probe despre interesul personal, material sau careva promisiuni date de inculpat lui Dediu G., acestea fiind interpretări eronate și constituie depășirea limitei judecării cauzei prevăzute de art. 325 Cod de procedură penală;

- prin circumstanțele expuse au fost încălcate drepturile inculpatului Muntean Valerii prevăzute de Codul de procedură penală, de a face cereri și a prezenta probe, dreptul la acces liber la justiție, dreptul la apărare, precum și dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

6.2. La 08 august 2016, inculpatul Muntean Valerii a declarat recurs, pe care l-a intitulat ca fiind supliment la cererea de recurs din 06 iunie 2016, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocând că:

- în decizia instanței de apel a fost greșit indicat că anterior a fost judecat, ori prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20.07.1999, procesul penal în cauza sa a fost clasat, fiind dispusă și reabilitarea acestuia din motivul lipsei în acțiunile lui a componentei de infracțiune;

- indicarea în cuprinsul deciziei instanței de apel a faptului că acesta nu lucrează, nu corespunde realității, ori acesta fiind pensionar, activează în calitate de președinte a Cooperativei de consum „Sagaidacul Nou”;

- procesul verbal al ședinței de judecată din 19 mai 2016, i-a fost înmănat cu 14 zile mai târziu față de termenul prevăzut de lege, acesta fiind și incomplet;

7. La recursurile ordinare declarate în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece instanța de apel judecând cauza, just a constatat circumstanțele de fapt și de drept, și corespunzător a încadrat corect acțiunile făptuitorului, conform normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

Totodată, mai indică că motivele invocate în recursul declarat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel.

La fel, menționează că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

8. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că deși recurentul nu indică nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, din textul recursurilor ordinare declarate rezultă că acesta critică decizia instanței de apel sub

aspectele că hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, cazuri ce cad sub incidența temeiurilor pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

Astfel, în urma verificării materialelor cauzei sub aspectele invocate, Colegiul penal lărgit relevă că în speță s-a confirmat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că conform ordonanței de punere sub învinuire (f.d. 31, vol. II) și rechizitoriului (f.d. 56-57, vol. II), lui Muntean Valerii i se incriminează comiterea infracțiunii de abuz de serviciu prevăzută de art. 335 alin. (1) Cod penal, cu indicii calificativi, *„folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială, a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege al persoanelor fizice”*, însă la descrierea faptei criminale în săvârșirea căreia a fost învinuit Muntean Valerii, nu este descris prin ce s-a manifestat un element esențial a laturilor subiective și obiective prevăzute în textul art. 335 alin. (1) Cod penal - interesul material ori alte interese personale, motivul care l-ar fi determinat pe Muntean Valerii să comită infracțiunea imputată.

În continuare, se atestă că în decizia instanței de apel (f.d. 30, vol. III), în partea descriptivă este descrisă fapta criminală constatată ca fiind săvârșită de către inculpatul Muntean Valerii, fapta fiind încadrată de instanța de apel în baza art. 335 alin. (1) Cod penal, după indicii *„folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatălă a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege al persoanelor fizice”*, fără însă a fi descris prin ce s-a manifestat același element esențial a laturii subiective a acestei infracțiuni - interesul material ori alte interese personale, motivul care l-ar fi determinat pe Muntean Valerii să comită infracțiunea imputată, la fel ca și în actele de învinuire menționate supra.

Prin urmare, în acest aspect se atestă că instanța de apel a adoptat nemotivat o soluție de condamnare a lui Muntean Valerii în baza art. 335 alin. (1) Cod penal, fără a elucida pe deplin toate circumstanțele comiterii acestei infracțiuni și anume în fapta constatată, descrisă de instanța de apel, nu e clar prin ce s-a manifestat interesul material ori alte interese personale, motivul care l-ar fi determinat pe Muntean Valerii să comită infracțiunea imputată, fără a fi combătută această neclaritate indicată în ordonanța de punere sub învinuire și în rechizitoriu, nefiind concretizat

nici care au fost și prin ce s-au manifestat daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei fizice, or infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. (1) Cod penal, care este o infracțiune materială, să se considere consumată, trebuie să fie constatat momentul producerii daunelor respective, iar caracterul considerabil a acestora urmează a fi evaluat conform art. 126 alin. (2) Cod penal, constatări ce lipsesc în prezenta speță, atât în fapta imputată în actul de învinuire, cât și în cea constatată de instanța de apel.

Totodată, în partea descriptivă a deciziei instanței de apel (f.d. 51, vol. III), instanța de apel invocă că *„Interesul personal a lui Muntean Valerii era de a-și realiza promisiunea față de Dediu Gh.”*, fără ca această circumstanță să fie incriminată și descrisă în fapta criminală relatată în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu, prin ce instanța de apel a ignorat cerințele art. 419, 325 alin. (1) Cod penal, depășind limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, motiv din care decizia instanței de apel, în această formă nu poate fi menținută de instanța de recurs ordinar.

La fel, se reține că conform ordonanței de punere sub învinuire (f.d. 31, vol. II) și rechizitoriului (f.d. 56-57, vol. II) lui Muntean Valerii i se mai incriminează comiterea infracțiunii de abuz de serviciu prevăzută de art. 335 alin. (1) Cod penal, prin faptul că: *„Muntean Valerii deținând funcția de președinte al Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, [...], deci fiind persoană care gestionează o organizație comercială [...], având obligația conform prevederilor art. 55 a Legii nr. 73 din 12.04.2001 privind Cooperativele de întreprinzător – de a îndeplini atribuții legate de gestionarea cooperativei”*, iar în fapta criminală constatată ca fiind comisă de către Muntean Valerii, descrisă de instanța de apel (f.d. 30, vol. III), se relevă că *„Muntean Valerii deținând funcția de președinte al Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, [...], deci fiind persoană care gestionează o organizație comercială, obștească, sau altă organizație nestatală [...].”*

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel și în această parte, prin faptul că a adăugat din oficiu în fapta constatată (f.d. 30, vol. III) cuvintele *„organizație obștească, sau altă organizație nestatală”*, a modificat învinuirea formulată în rechizitoriu, menționând ulterior în partea descriptivă că: *„ Muntean Valerii administra și gestiona Cooperativa „Sagaidacul Nou”, care este un subiect de drept cu statut de „organizație nestatală”, și persoana care o gestionează [...] este un subiect special care cade sub incidența art. 335 Cod penal”*, deși Muntean Valerii a fost învinuit că a comis infracțiunea ca fiind persoana care gestiona o organizație comercială, prin ce instanța de apel din nou a ieșit din limitele învinuirii formulate, fără a aduce motive relevante sub acest aspect.

Subsidiar, se notează că instanța de apel nu a înlăturat un alt aspect neclar din actele de învinuire, or în ordonanța de punere sub învinuire (f.d. 31, vol. II) și în

rechizitoriu (f.d. 56-57, vol. II), la descrierea faptei criminale imputate lui Muntean Valerii, repetată în această parte și de instanța de apel în decizie (f.d. 30, vol. III), fiind indicat că acesta a comis infracțiunea de abuz de serviciu: *„deținând funcția de președinte al Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, [...] având obligația conform art. 55 a Legii nr. 73 din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător, de a îndeplini atribuții legate de gestionarea cooperativei [...]”*. Astfel, instanța de apel nu a explicat faptul cum obligația prevăzută de art. 55 din Legea nr. 73 din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător, poate fi pusă în sarcina inculpatului Muntean Valerii, fără a se ține cont de circumstanțele obiective ale cauzei și anume că conform fișei persoanei juridice (f.d. 1, vol. II) și extrasului din registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor (f.d. 116, vol. II) Cooperativa pomicolă „Sagaidacul Nou”, gestionată de Muntean Valerii are forma juridică de organizare *„cooperativă de consum”*, și nu de cooperativă de întreprinzător, după cum au reținut organul de urmărire penală și instanța de apel în fapta constatată, motiv din care nu este clară aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 73 din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător în speța dată, doar această lege reglementează activitatea cooperativelor cu o altă formă juridică de organizare, decât cea a Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou”, iar instanța de apel deja în partea descriptivă a deciziei (f.d. 49, vol. III), contrar faptei imputate în rechizitoriu și a celei constatate de aceasta în decizie, face trimitere din oficiu la prevederile Legii cooperăției de consum nr. 1252 din 28 septembrie 2000, (f.d. 49, vol. III), fără articol concret, indicând că activitatea Cooperativei pomicole „Sagaidacul Nou” e reglementată de această lege, ce nu s-a reflectat anterior în învinuirea formulată, completări prin care repetat s-au depășit limitele învinuirii și s-a lezat dreptul la apărare a inculpatului Muntean Valerii.

În consecință, rezultă cert că instanța de apel prin completarea din oficiu a aspectelor menționate, a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, or instanța de judecată nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului, sau ar leza dreptul la apărare al acestuia.

În acest context, se subliniază că la judecarea cauzei instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, conform căruia *„instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii”*, precum și de dispozițiile art. 8 alin. (3), 325 alin. (1), Cod de procedură penală, care prevăd că: *„Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului și că judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai*

în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu”, iar conform art. 419 Cod de procedură penală, *„rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale stabilite pentru examinarea cauzelor în prima instanță, care se aplică în mod corespunzător”*.

La fel, Colegiul penal lărgit în urma analizei deciziei instanței de apel, notează că deși instanța de apel indică în decizia sa (f.d. 46-48, vol. III), că în ședința instanței de apel au fost verificate și cercetate declarațiile și probele examinate în ședința de judecată în prima instanță, ulterior întemeindu-și concluziile în baza acestor probe, cum ar fi: declarațiile martorului Dediu Grigore, copia hotărârii Judecătoria Criuleni din 14.04.2010, copia deciziei Curții Supreme de Justiție din 04.05.2011, copia procesului verbal nr. 5 din 22.06.2008, copia statutului model al întovărășirii pomicole, înregistrat la 05.02.2002, copia din procesul verbal al cârmuirii C.P. „Sagaidacul Nou”, din 198.03.2012, copia din procesul verbal C.P. „Sagaidacul Nou”, din 04.11.2012, extrasul din Registrul de stat al întreprinderilor nr. 126625, eliberat la 12.03.2007, însă din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 6-10, 14-16, 21-22, 26-28, 30-35, vol. III), se atestă că lipsesc careva consemnări care ar confirma că aceste probe ar fi fost verificate de către instanța de apel, fapt ce contravine cerințelor stipulate în art. 414 alin. (2), (6) Cod de procedură penală, în care se stipulează că instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Subsidiar celor expuse, Colegiul penal lărgit notează că în decizia instanței de apel (f.d. 54, vol. III), în mod arbitrar la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului Muntean Valerii, caracterizându-l pe acesta a indicat că a fost anterior judecat, fapt ce instanța de recurs ordinar nu poate accepta, or conform revendicării (f.d. 184, vol. I), Muntean Valerii deși a fost judecat, prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 1999, acesta a fost achitat din lipsa componentei infracțiunii.

Astfel, Colegiul penal lărgit subliniază că faptul că anterior a fost pronunțată în privința inculpatului o sentință de achitare, care duce la reabilitarea deplină a inculpatului, nu poate fi utilizat ulterior de către instanțele de judecată, ca circumstanță negativă privind personalitatea inculpatului, la individualizarea pedepsei conform art. 75 Cod penal, în cazul pronunțării unei hotărâri de condamnare în altă cauză penală.

Colegiul penal lărgit, mai invocă că instanța de apel la adoptarea soluției în cauză, în partea stabilirii pedepsei nu a ținut cont pe deplin de prevederile art. 8 Cod penal, care stipulează că: *„Caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru*

aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei” și de dispozițiile art. 10 alin. (2) Cod penal, ce prevăd că „Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv”.

În acest sens, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel deși a constatat că fapta comisă de către Muntean Valerii, a avut loc în perioada anilor 2008-2011, și că la 18 martie 2012 la ședința Cărmuirii Cooperativei Pomicole „Sagaidacul Nou” s-a decis excluderea repetată a lui Angheliuc Alina, la stabilirea pedepsei complementare de privare de dreptul de a exercita sau ocupa funcții legate de administrare a bunurilor sau gestionarea societăților comerciale pe un termen de 3 ani, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 8, 10 Cod penal, menționate supra, or sancțiunea art. 335 alin. (1) Cod penal, pînă la introducerea modificărilor prin legea nr. 245 din 02.12.2012, în vigoare din 03.02.2012, nu prevedea pedeapsa complementară, astfel de instanța de apel în privința inculpatului Muntean Valerii fără o motivare clară au fost aplicate cu efect retroactiv prevederile legii penale care înrăutățesc situația inculpatului, contrar normelor de drept penal material.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel la adoptarea soluției în cauză, de casare a sentinței de achitare și pronunțare a unei noi hotărâri de condamnare a lui Muntean Valerii în baza art. 335 alin. (1) Cod penal, nu a ținut cont de toate circumstanțele expuse supra în coraport cu cumulul de probe administrat la materialele cauzei și limitele învinuirii formulate, prin ce pe cale de consecință se atestă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, or instanța de apel a admis erorile menționate și nemotivat a adoptat o soluție de condamnare a inculpatului Muntean Valerii în baza art. 335 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că recursurile ordinare declarate de către inculpatul Muntean Valerii urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile declarate, nominalizate în prezenta decizie, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să

elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu și echitabil, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul Muntean Valerii, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Muntean Valerii Xxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **27 iulie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Moraru Petru